

INDEX.

INTRODUCTIO AD PHILOSOPHIAM 1

LIBER I. — LOGICA.

PROOEMIUM 5

PARS I. — LOGICA SUBJECTIVA.

CAPUT I. — De simplici idea, ejusque signo	6
QUAESTIO 1 ^a . DE SIMPLICI IDEA	<i>ib.</i>
§ 1. De natura ideae	<i>ib.</i>
§ 2. De divisionibus idearum	7
I. Secundum originem	<i>ib.</i>
II. Secundum objectum	<i>ib.</i>
III. Secundum comprehensionem	8
IV. Secundum extensionem	<i>ib.</i>
V. Secundum descensum	10
VI. Secundum comparationem idearum inter se	11
VII. Secundum perfectionem in repraesentando	12
QUAESTIO 2 ^a . DE TERMINO, IDEAE SIGNO	<i>ib.</i>
§ 1. De natura signi et termini	<i>ib.</i>
§ 2. De usu terminorum	13
CAPUT II. — De judicio, ejusque signo	15
QUAESTIO 1 ^a . DE JUDICIO	<i>ib.</i>
QUAESTIO 2 ^a . DE PROPOSITIONE, JUDICII SIGNO	16
§ 1. De natura propositionis	<i>ib.</i>
§ 2. De divisionibus propositionum	17
I. Secundum extensionem subjecti	18
II. Secundum copulae modum	<i>ib.</i>
III. Secundum propositionis materiam significandam	19
IV. secundum modum exprimendi vocabulis	20
§ 3. De comparatione propositionum	21
CAPUT III. — De divisione.	23
CAPUT IV. — De definitione	24
CAPUT V. — De ratiocinio, ejusque signo	26
§ 1. De syllogismi natura et legibus	<i>ib.</i>
§ 2. De syllogismi figuris	29
§ 3. De syllogismi modis	30

§ 4. De aliis argumentationibus	31
§ 5. De fallaciis	32
Appendix. Regulae disputationis oralis	33

PARS II. — LOGICA OBJECTIVA.

CAPUT I. — De vero et falso	35
QUAESTIO 1. DE VERO.	<i>ib.</i>
Prop. 1. Verum in genere describi potest : adaequatio rei et intellectus	<i>ib.</i>
Prop. 2. Veritas competere potest tum simplici apprehensioni, tum iudicio	36
Prop. 3. Veritas speciali modo inest iudicio, ita ut tum solum veritatis proprie dictae nomine designetur	37
Prop. 4. Major haec perfectio in iudicio quam in idea, in eo consistit quod in iudicio veritas est in intellectu tamquam cognitum in cognoscente	<i>ib.</i>
QUAESTIO 2. DE FALSO	39
Prop. 5. Falsitas positiva competere non potest per se simplici apprehensioni	<i>ib.</i>
Prop. 6. Falsitas positiva competere potest iudicio; at non ex natura rei, sed per accidens tantum	40
QUAESTIO 3. DE GRADIBUS VERI ET FALSI.	41
Prop. 7. Falsitas, et formaliter et materialiter et subjective spectata, gradus admittit	<i>ib.</i>
Prop. 8. Veritas, et materialiter et subjective sed non formaliter spectata, gradus admittit	42
CAPUT II. — De statibus mentis relate ad verum	<i>ib.</i>
QUAESTIO 1. DE CERTITUDINE	43
Prop. 9. Certitudo proprie dicta recte definitur : status mentis, rei cognitae firmiter adhaerentis, ex motivis quae omnem errandi formidinem excludant	<i>id.</i>
Prop. 10. Certitudo gradus admittit, non in exclusione dubii, sed in firmitate assensus	45
Prop. 11. Dividitur quidem specificè certitudo objective spectata, in metaphysicam, physicam et moralem; at non ipsa certitudo formaliter spectata	46
QUAESTIO 2. DE OPINIONE	47
Prop. 12. Opinio probabilis gradus admittit	<i>ib.</i>
Prop. 13. Opinio, etiam maxime probabilis, essentialiter differt a certitudine proprie dicta.	48
Prop. 14. Usus calculi probabilitatum legitimus est, dummodo nec rebus moralibus applicetur, neque ex eo concludatur certitudinem esse meram probabilitatum summam	49
Prop. 15. Opinio probabilis per se non eliditur in conflictu opinionis etiam certo probabilioris	51
QUAESTIO 3. DE EXISTENTIA CERTITUDINIS	52
ARTICULUS 1. De certitudine primitiva.	<i>ib.</i>
Prop. 16. Inest singulis hominibus, ratione utentibus, adhaesio primitiva et naturalis multis veritatibus, ut objective certis	<i>ib.</i>
Prop. 17. Illa adhaesio primitiva et naturalis, est vera et proprie dicta certitudo; quae a certitudine philosophica non quoad rem differt sed quoad modum	53
ARTICULUS 2. De negatione certitudinis, seu scepticismo	54
Prop. 18. Cum sceptico, qui de omnibus dubitat, nulla disputatio institui potest, sed nec ipse valet sui dubii legitimitatem probare	<i>ib.</i>

Prop. 19. Scepticismus universalis, sive ut factum internum, sive ut systema doctrinae, est absurdus	55
Prop. 20. Scepticismus objectivus partialis nequit dari in actibus mere directis; et logice duceret ad scepticismum universalem	57
Prop. 21. In actibus reflexis possibilis quidem est scepticismus objectivus partialis actualis, non tamen habitualis	58
Prop. 22. Qui vellet nihil nisi demonstratum admittere ut certum, opus aggregaretur inutile et scepticum	59
ARTICULUS 3. De primis veritatibus certis	<i>ib.</i>
Prop. 23. Tres veritates : propria cujusque existentia, principium contradictionis, aptitudo rationis ad verum cognoscendum, saltem implicitite in omni iudicio percipiuntur	<i>ib.</i>
Prop. 24. Tres illae veritates sunt fundamentum omnis iudicii certi	60
Prop. 25. Tres illae veritates demonstrari nec possunt nec debent	61
Prop. 26. In methodica dubitatione Cartesii multa sunt vitia gravissima	62
QUAESTIO 4. DE MEDIIS AD CERTITUDINEM ACQUIRENDAM.	63
ARTICULUS 1. De experientia : primo medio	<i>ib.</i>
§ 1. De sensu intimo	64
Prop. 27. Omnis certitudo, subjective spectata, in sensu intimo aliquod fundamentum habet	<i>ib.</i>
Prop. 28. Testimonium sensus intimi de existentia phaenomenorum subjectivorum, de existentia subjecti, et de natura generica phaenomenorum, ab omni errore est immune	<i>ib.</i>
§ 2. De sensu externo	65
Prop. 29. Testimonio sensus externi, prout est affectio subjecti, certo constat de existentia proprii corporis	<i>ib.</i>
Prop. 30. Sensationes corporum quae sunt in nobis, operationi Dei, corporibus non existentibus, tribui non possunt	66
Prop. 31. nec internae animi nostri conformationi, nec operationi nostrae, corporibus non existentibus	68
Prop. 32. sed ipsis corporibus, quae sunt ut nobis exhibentur : aliquid a nobis distinctum, extensum, et resistens	69
Prop. 33. Testimonium sensus externi, de corporum sensibilibus propriis, est ab omni errore immune	70
Prop. 34. Item de corporum sensibilibus communibus	72
Prop. 35. De sensibili per accidens vero, non quidem est falsum positive, sed facile in errorem inducit	73
§ 3. De imaginatione et memoria	74
Prop. 36. Imaginatio per se quidem non falliter, sed facilem reddit errorem	<i>ib.</i>
Prop. 37. Testimonium memoriae positive falsum esse nequit	75
ARTICULUS 2. De intellectu : secundo medio	76
§ 1. De simplici apprehensione	77
Prop. 38. Ideis exhiberi objectivum valorem, est veritas per se indemonstrabilis; sed ab ipsis eam negantibus, aut de ea dubitantibus, admittenda; et evidens	<i>ib.</i>
Prop. 39. Nominalismus purus est absurdus	78
Prop. 40. Conceptualismus est falsus	79
Prop. 41. Formae platonicae sunt absurdae	<i>ib.</i>
Prop. 42. Ontologismus est absurdus	80
Prop. 43. Rejiciendus est realismus a parte rei	81

<i>Prop.</i> 44. Universale directum existit in rebus singularibus secundum id quod concipitur, non secundum modum quo concipitur	82
<i>Prop.</i> 45. Universale reflexum formaliter existit in mente solum, fundamentaliter in rebus singularibus	83
§ 2. De iudicio	85
<i>Prop.</i> 46. In iudiciis analyticis immediatis efformandis, mens per se errare nequit; certitudo autem horum iudiciorum est metaphysica, absoluta	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 47. In iudiciis syntheticis immediatis formandis, mens per se non errat; certitudo autem horum iudiciorum est physica, hypothetica	86
<i>Prop.</i> 48. Kantii systema, quoad consilium quo crism rationis purae instituit, absurdum est	87
<i>Prop.</i> 49. Kantii systema, quoad fundamentum cui criticam superstruxit, falsum est	88
<i>Prop.</i> 50. Kantii systema, quoad terminum ad quem critica pervenit, absurdum est	90
§ 3. De ratiocinio	91
<i>Prop.</i> 51. Ratiocinio comparantur iudicia mediata, quae per se nequeunt esse falsa, et quae possunt novae esse cognitiones	<i>ib.</i>
§ 4. De sensu naturae communi	94
<i>Prop.</i> 52. Iudicia sensus naturae communi falsa esse nequeunt	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 53. Consensus uniformis, univversalis, constans, circa veritatem necessariam vitae physicae, vel ordini morali, sociali, religioso, signum est illud iudicium esse naturale, seu a sensu communi procedere	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 54. Iudicia sensus naturae communi, ab ipsa ratione et propter evidentiam suam ferri possunt	95
§ 5. De inductione	97
<i>Prop.</i> 55. Inductio completa a processu syllogistico formaliter non differt	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 56. Inductio incompleta stricte dicta a processu syllogistico formaliter non differt	99
<i>Prop.</i> 57. Inductione stricte dicta acquirere possumus iudicia synthetica universalialia certa, certitudinis proprie dictae physicae	100
<i>Prop.</i> 58. Inductio latius dicta a processu syllogistico formaliter non differt; nec potest per se dare nisi probabilitatem tantum	103
<i>Prop.</i> 59. Inductio improprie dicta, seu ex hypothesi, probabilis tantum est	104
§ 6. De scientia et methodo	105
<i>Prop.</i> 60. Scientia, seu cognitio perfecta, est cognitio rei per causas ontologicas, seu per demonstrationem	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 61. Ad scientiam duplex apte ducere potest methodus: analytica et synthetica	107
<i>Prop.</i> 62. Gravissima sunt vitia methodi positivistarum	108
ARTICULUS 3. De testimonio humano: tertio medio	111
<i>Prop.</i> 63. Auctoritas humani testimonii, sive dogmatici, sive historici, omnibus utilis, imo necessaria est	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 64. Testimonium dogmaticum sapientum vel arte peritorum probabilitatem parit, ita ut pro rudibus norma sit cui acquiescere possint, pro excultis vero rationi fere semper cedere debeat	112
<i>Prop.</i> 65. Testimonium humanum historicum circa factum coevum nonnunquam certitudinem parit	113
<i>Prop.</i> 66. Testimonium humanum historicum traditum, circa factum praeteritum nonnunquam certitudinem parit	114
<i>Prop.</i> 67. Testimonium humanum historicum scriptum, circa factum praeteritum nonnunquam certitudinem parit	116
<i>Prop.</i> 68. Testimonium humanum historicum, etiamsi non omnes necessariae supra requisitae conditiones adsint, saepe probabilitatem parit	117

<i>Prop.</i> 69. Consensus communis hominum non semper certitudinem parit, circa veritates non necessarias ad vitam physicam vel ordinem moralem, socialem, religiosum	117
QUAESTIO 5. DE CRITERIO ULTIMO DIGNOSCENDAE CERTITUDINIS	118
<i>Prop.</i> 70. Ultimum fundamentum certitudinis non est consensus communis	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 71. neque est fides divina	119
<i>Prop.</i> 72. neque est caecus instinctus, neque affectus animi	120
<i>Prop.</i> 73. neque est conscientia	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 74. sed est de facto et de jure evidentia rei objectiva	121
<i>Prop.</i> 75. Evidentia objectiva est criterium certitudinis infallibile	122
CAPUT III. — De statu mentis relate ad falsum	123
<i>Prop.</i> 76. Erroris objectum est falsitas, sed sub aliqua specie veri proposita	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 77. Nullus error est physice necessarius, sed a libera voluntatis motione oritur	124
CAPUT IV. — De statu ignorantiae humanae, seu de limitibus rationis	125
<i>Prop.</i> 78. Sunt quaedam veritates quae absolute et per se rationis humanae captum superant	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 79. Veritates illae quae sunt supra rationem humanam, non possunt dici contra rationem esse	126
<i>Prop.</i> 80. Veritates quae supra rationem sunt, possunt esse materia doctrinae a revelatione divina procedentis	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 81. Certi esse possumus mediatae revelationis a Deo factae	127
<i>Prop.</i> 82. Revelatio divina est hominibus absolute necessaria ad cognitionem veritatum supernaturalium; sed etiam ad cognitionem aliquarum veritatum naturalium utilis est et relative necessaria	128

LIBER II. -- ONTOLOGIA.

PROOEMIUM	131
CAPUT I. — De ente in communi	132
QUAESTIO 1. DE ENTE, UT SIC	133
ARTICULUS 1. De conceptu entis	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 1. Conceptus subjectivus proprius et adaequatus entis, ut sic, est unus	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 2. Conceptui subjectivo entis respondet conceptus objectivus unus adaequatus immediatus	134
<i>Prop.</i> 3. Conceptus objectivus entis, ut sic, est secundum rationem praecisus ab omnibus particularibus, seu membris dividitibus ens	135
<i>Prop.</i> 4. Conceptus objectivus entis, prout in re ipsa existit, non est ex natura rei distinctus ac praecisus ab inferioribus in quibus existit	136
<i>Prop.</i> 5. Contractio entis ad sua inferiora non fit per modum compositionis, sed solum per modum expressioris conceptionis alicujus entis contenti sub ente	138

<i>Prop.</i> 6. Notio entis quatenus tribuitur infinito et finito, substantiae et accidenti, non est aequivoca, neque univoca, sed analogae analogiae attributionis intrinsecae	139
ARTICULUS 2. <i>De ente rationis</i>	141
<i>Prop.</i> 7. Praeter ens reale, est quoque ens rationis, quod est analogum enti reali analogiae proportionis	<i>ib.</i>
ARTICULUS 3. <i>De primis principiis ex idea entis</i>	142
<i>Prop.</i> 8. Ex notione entis immediate enascuntur principia identitatis, contradictionis, et exclusi medii	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 9. In ordine adhaesionis principium identitatis non differt a principio contradictionis, atque ita est omnium primum	143
<i>Prop.</i> 10. Ut principium contradictionis sit universaliter verum, necessaria est notio « simul »	144
QUAESTIO 2. DE ENTE UT ESSENTIA	145
ARTICULUS 1. <i>De notione objectiva entis</i>	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 11. Ens ut participium significat aliquid actu existens; ut nomen vero significat essentiam realem	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 12. Ens ut nomen et ens ut participium non significat duplicem notam entis, dividendam aliquam notam communem; sed significat notam entis magis et minus praecisam	146
ARTICULUS 2. <i>De essentia</i>	147
<i>Prop.</i> 13. Essentias rerum naturalium, saltem quarumdam, vere licet imperfecte cognoscimus	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 14. Omne ens suam habet essentiam, quam amittere nequit, immutabilem, indivisibilem necessariam aeternam, infinitam; sed sensu plane diverso atque eadem attributa de Deo praedicantur	149
QUAESTIO 3. DE ENTE UT EXISTENTE	150
ARTICULUS 1. <i>De actu et potentia</i>	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 15. Potentia et actus generatim in mutua quadam oppositione consistunt	<i>ib.</i>
ARTICULUS 2. <i>De Potentia objectiva</i>	153
§ 1. Quid sit potentia objectiva	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 16. Quod possibile est, non est omnino nihil	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 17. Possibilia non sunt ea solum quae aliquando existunt	154
<i>Prop.</i> 18. Intrinsicam rerum possibilitas nec a rerum existentia, nec ab humano intellectu oritur	155
<i>Prop.</i> 19. Intrinsicam possibilitas non a Dei omnipotentia oritur	156
<i>Prop.</i> 20. Intrinsicam possibilitas non a Dei voluntate oritur	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 21. Possibilitas intrinsicam ex ipsis rerum essentiis oritur	157
§ 2. In quo fundetur potentia objectiva	158
<i>Prop.</i> 22. Essentiarum possibilitium ultimum fundamentum est Deus	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 23. Essentiarum possibilitium ultimum fundamentum est divina essentia quatenus est objectum divinae intelligentiae	159
ARTICULUS 3. <i>De actu existentiae</i>	162
<i>Prop.</i> 24. Essentiae actualis entitas, ejusque existentia, non re distinguuntur, sed tantum in conceptu cum fundamento in re	<i>ib.</i>

CAPUT II. — De entis proprietatibus transcendentalibus.	165
QUAESTIO 1. DE ENTIS PROPRIETATIBUS IN GENERE	166
<i>Prop.</i> 25. Ens non habet proprietates reales, sed omnia quae enti attribuuntur tanquam proprietates ejus, addunt ipsi solum negationem aliquam, vel respectum rationis	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 26. Omnes proprietates entis reducuntur ad unum, verum, bonum.	167
QUAESTIO 2. DE ENTIS PROPRIETATIBUS IN SPECIE	168
ARTICULUS 1. <i>De uno</i>	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 27. Unitas transcendentalis significat entitatem rei, connotando negationem divisionis in ipso ente	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 28. Omne ens quod existit vel existere potest, habet unitatem individuationis ex eadem entitate qua constituitur in specie	169
ARTICULUS 2. <i>De vero</i>	172
<i>Prop.</i> 29. Veritas transcendentalis significat entitatem rei, connotando conceptum intellectus cui talis entitas conformatur, vel conformari potest	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 30. Veritas minus proprie competit rebus quam intellectui	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 31. Res primario dicuntur verae per ordinem ad intellectum divinum; per ordinem autem ad intellectum creatum sunt verae, sed secundo	173
<i>Prop.</i> 32. Res creatae ad intellectum divinum comparantur ut mensuratum ad mensuram; et non sunt nisi verae; ad intellectum creatum comparantur ut mensura ad mensuratum, et sunt verae per se, aliquando falsae per accidens	<i>ib.</i>
ARTICULUS 3. <i>De bono</i>	174
<i>Prop.</i> 33. Bonitas transcendentalis dicit ipsam rei entitatem, connotando aliquam naturam quae aliquam inclinationem ad eam habet	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 34. Malum non consistit in aliquo positivo praecise ut tali sumpto, sed formaliter consistit in aliqua privatione	176
CAPUT III. — De entis summis generibus, seu categoriis	178
QUAESTIO 1. DE SUBSTANTIA	<i>ib.</i>
ARTICULUS 1. <i>De objectivitate substantiae</i>	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 35. Conceptus substantiae non est figmentum mentis, sed exprimit aliquid reale et physicum	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 36. Omnis natura est substantia, et omnis substantia est natura	180
<i>Prop.</i> 37. Naturae unitas haberi nequit ubi est pluralitas substantiarum actualium completarum	181
ARTICULUS 2. <i>De subsistentia</i>	182
<i>Prop.</i> 38. Subsistentia in creatis distinguitur realiter a natura	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 39. Subsistentia est aliquid positivum, non mera negatio	184
<i>Prop.</i> 40. Personae identitas reponi nequit in conscientia vel memoria	187
QUAESTIO 2. DE ACCIDENTE GENERATIM	188
<i>Prop.</i> 41. Accidentium absolutorum entitas realiter distincta est ab entitate substantiae	189
<i>Prop.</i> 42. Non potest ostendi intrinsicam impossibilitatem existentiae accidentium absolutorum physicorum seorsum a substantia	191
<i>Prop.</i> 43. Accidentibus modalibus prorsus essentialis est actualis inhaerentia sub-jecto	193

QUAESTIO 3. DE QUANTITATE ET QUALITATE	194
ARTICULUS 1. <i>De quantitate</i>	<i>ib.</i>
ARTICULUS 2. <i>De qualitate</i>	195
QUAESTIO 4 DE RELATIONE GENERATIM	196
<i>Prop.</i> 44. Existunt in rerum natura relationes reales	197
<i>Prop.</i> 45. Relatio, quantum ad id quod ponit in subjecto relationis, a fundamento non distinguitur realiter, sed ratione cum fundamento in re	198
<i>Prop.</i> 46. Terminus licet ad relationem necessario et essentialiter requiratur, tamen relationem non ingreditur ut pars iatrinsecus constituens sed solum ut connotatum	200
<i>Prop.</i> 47. In termino relationis, formalis ratio terminandi non est aliqua relatio opposita sed est aliqua nota absoluta in termino	201
QUAESTIO 5. DE RELATIONIBUS SPECIATIM	<i>ib.</i>
ARTICULUS 1. <i>De identitate et distinctione</i>	202
<i>Prop.</i> 48. Principium convenientiae diverso modo applicatur ad identitatem realem et ad logicam	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 49. Non repugnat intrinsece dari duo entia perfecte similia	203
<i>Prop.</i> 50. Duplex admittenda est distinctio realis : major, et minor seu modalis; quarum indicia communia sunt : realis origo unius ab altero, separabilitas unius ab alio, repugnantia notarum constituentium duas essentias.	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 51. Ratio qua fit ut una eademque res pluribus ac diversis conceptibus cum veritate percipiatur, tum intellectus nostri imperfecto, tum objecti perfectio est	205
<i>Prop.</i> 52. Distinctio formalis a parte rei non est admittenda	206
<i>Prop.</i> 53. Distinctio virtualis intrinseca non est admittenda	207
ARTICULUS 2. <i>De principio et causa</i>	<i>ib.</i>
§ 1. De principio et causa generatim	208
<i>Prop.</i> 54. Principium recte definitur : id a quo aliquid procedit quocumque modo; — vel etiam : id unde aliquid est. aut fit, aut cognoscitur	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 55. Conceptum habemus verae causalitatis, eumque objective realem	209
§ 2. De causa efficiente	210
<i>Prop.</i> 56. Causa efficiens recte definitur : principium actione sua determinans existentiam alicujus rei novae.	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 57. Causa omnis adaequata continet virtualiter quidquid est perfectionis in effectu	212
<i>Prop.</i> 58. Actio specificatur per suum objectum formale	213
<i>Prop.</i> 59. Omni actioni correspondet duplex potentia : activa in agente, ex qua effectus dimanat; et passiva in patiente, quae per effectum actuatur et perficitur	215
<i>Prop.</i> 60. Potentia subjectiva specificatur per actionem correspondentem	217
<i>Prop.</i> 61. Potentiae naturales realiter distinguuntur inter se et a substantia	218
<i>Prop.</i> 62. Potentiae naturales entis ab ejus natura physice emanant	221
<i>Prop.</i> 63. Actio in distans admitti nequit	222
§ 3 De causa finali	225
<i>Prop.</i> 64. Finis vera et proprie dicta causa est	<i>ib.</i>
§ 4. De causa exemplari	227
<i>Prop.</i> 65. Causa exemplaris est forma mente concepta, quam effectus imitatur ex intentione agentis qui determinat sibi finem	<i>ib.</i>

§ 5. De causis materiali et formali	228
<i>Prop.</i> 66. Materia et forma vera gaudent causalitate, quae consistit non in aliqua actione unius in alteram, sed in mutua communicatione propriae entitatis per immediatam unionem unius cum altera	<i>ib.</i>
§ 6. De principiis rationis sufficientis et causalitatis	230
<i>Prop.</i> 67. Principium rationis sufficientis, et principium causalitatis sunt immediate evidentialia, et analytica	<i>ib.</i>
QUAESTIO 6. DE SEX ULTIMIS CATEGORIIS	231
<i>Prop.</i> 68. Sex reliquae categoriae, ut categoriae speciales, sunt denominationes extrinsecae	<i>ib.</i>
CAPUT IV. — De entis perfectione	233
QUAESTIO 1. DE PERFECTIOE QUOAD ESSENTIAM	<i>ib.</i>
ARTICULUS 1. <i>De simplici et composito</i>	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 69. Simplicitas est perfectior compositione, estque perfectio positiva	<i>ib.</i>
ARTICULUS 2. <i>De finito et infinito</i>	234
<i>Prop.</i> 70. Notio finiti non est mere negativa, sed partim negans partim affirmans; qua vero parte negat, non fundatur iu praevia notione infiniti	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 71. Notio infiniti non habetur per continuam additionem finiti, sed solum per totalem et positivam limitum remotionem	236
<i>Prop.</i> 72. Ens, si habet aliquam infinitatem essentialem habet omnimodam	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 73. Nulla creatura potest esse infinita quoad essentiam, nec quoad vim vel operationem naturalem	237
<i>Prop.</i> 74. Multitudo actu infinita repugnat	<i>ib.</i>
QUAESTIO 2. DE ENTIS PERFECTIOE QUOAD EXISTENTIAM	240
<i>Prop.</i> 75. Ens a se et ens absolute necessarium convertuntur	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 76. Ens absolute necessarium est ens realissimum	241
QUAESTIO 3. DE PERFECTIOE EX RELATIONIBUS ORTA	243
<i>Prop.</i> 77. Opus ordinatum est causae intelligentis effectus.	<i>ib.</i>
<i>Prop.</i> 78. Pulchritudo objectiva est, recte definitur splendor ordinis, reperiturque tum in corporalibus tum in spiritualibus	244

CAPILLA ALFONSINA
U. A. N. L.

Esta publicación deberá ser devuelta
antes de la última fecha abajo indi-
cada.

B839
A2
v.1

46115

AUTOR

AA, Jan Simon Van der

TITULO

Praelectionum...

